

UCHWAŁA NR VII/12/4/2025
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

z dnia 17 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2025
Rokiem Przewodników Turystycznych

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2024 roku, poz. 566 z późn. zm.) oraz § 18 a ust. 2 pkt 4 Statutu Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2017 roku, poz. 6351 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Śląskiego
uchwała:

§ 1. Przyjmuje się oświadczenie w sprawie ogłoszenia roku 2025 *Rokiem Przewodników Turystycznych*, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Śląskiego

Jacek Jarco

Oświadczenie w sprawie ogłoszenia roku 2025 Rokiem Przewodników Turystycznych

Rok 2025 dla Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego to między innymi obchody 150. rocznicy powstania zorganizowanego przewodnictwa na ziemiach polskich.

Pierwsi wyspecjalizowani przewodnicy związani byli przede wszystkim z górami. W 1910 roku w Cieszynie powstało Towarzystwo Turystyczne „Beskid”, które w swych strukturach organizacyjnych miało sekcję zrzeszającą przewodników górskich. Byli to znawcy gór, folkloru, historii regionu, propagatorzy turystyki, którzy *non profit* prowadzili turystów, aby ukazać im piękno i majestat gór. 30 kwietnia 1922 roku w Katowicach z inicjatywy dr. Bogusława Parczewskiego powstaje samodzielne Towarzystwo Turystyczne „Beskid”, które w marcu 1923 roku daje początek Górnos Śląskiemu Oddziałowi Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego (PTT) z siedzibą w Katowicach.

Dzisiejszy Górnos Śląski Oddział PTTK w Katowicach jest spadkobiercą międzywojennego PTT. W większości miast przedwojennego województwa śląskiego istniały Koła PTT. To Górnos Śląski Oddział PTT już w 1924 roku dokonał weryfikacji kwalifikacji przewodnickich i przeprowadzał jako pierwszy kursy przewodnickie dające uprawnienia na prowadzenie wycieczek po Beskidach. Pierwszy kurs na przewodników miejskich po Katowicach i tzw. *Niecce Węglowej* zorganizowany został w 1934 roku przez Wydział Propagandy Turystycznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Kurs ten ukończyło 18 uczestników, którzy otrzymali uprawnienia przewodnickie, a ich znakiem rozpoznawczym w czasie prowadzenia grup wycieczkowych były zielone opaski z napisem: *Przewodnik turystyczny woj. śląskiego*. Niestety, ten prężnie rozwijający się ruch turystyczny i przewodnicki wstrzymały działania związane z okresem II wojny światowej.

Odrodzenie ruchu turystycznego, a z nim przewodnickiego, nastąpiło zaraz po zakończeniu działań wojennych. Już w marcu 1945 roku reaktywowano przedwojenny katowicki Górnos Śląski Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, a w 1946 roku Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego. Przełom w działalności turystycznej i przewodnickiej nastąpił 17 grudnia 1950 roku, kiedy po połączeniu PTT i PTK powstało Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. To połączenie dało impuls do tworzenia poszczególnych komórek i sekcji organizacyjnych Towarzystwa nie zapominając o przewodnictwie. Już w 1951 roku utworzono w Katowicach Zarząd Okręgu PTTK, a w nim w 1952 roku Okręgową Sekcję Przewodnicką przemianowaną w 1957 roku na Komisję Przewodnicką Zarządu Okręgu PTTK.

Na przestrzeni kilkudziesięciu lat działalności zorganizowanego przewodnictwa na terenie województwa śląskiego działało blisko 5 tys. przewodników zarówno z uprawnieniami terenowymi, miejskimi po GOP-ie, jak i górskimi: tatrzańskimi, beskidzkimi czy sudeckimi. Wszystkim im należy się pamięć i uznanie.